

Synpunkter på ansökan om tillstånd för Skälebräcke bergtäkt, Kungälv kommun, Västra Götalands län.

Synpunkterna i detta dokument gäller specifikt ärendets miljökonsekvensbeskrivning och har ordnats under ämnesrubriker i den granskade MKB:n.

Generella synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningen

Aktuell MKB har stora brister. En påfallande sådan är otydligheten vad gäller skyddsåtgärder. Närmast genomgående går det inte att reda ut huruvida konsekvensbedömningarna görs med eller utan åtgärder. Det är brukligt i MKB-sammanhang att skilja mellan inarbetade skyddsåtgärder, föreslagna skyddsåtgärder och möjliga skyddsåtgärder. Inarbetade skyddsåtgärder, som redovisas i tekniska handlingarna och ansökan, ska vara tydligt beskrivna och ävenså i MKB:n. I det fall även de två följande nivåerna tillämpas ska konsekvensbedömningarna tydligt göras med och utan dessa. Denna stringens återfinns inte den aktuella MKB:n.

I flera fall har bolagets bedömningar åberopats i MKB:n. En miljöbedömning som resulterar i en MKB ska utföras med stor integritet. Resultat som redovisas i denna MKB indikerar inte en sådan integritet.

Då ansökan om tillstånd för utökad verksamhet även ska inkludera nuvarande verksamhet måste den senare beskrivas tydligt, förslagsvis under rubrik Nuvarande förhållanden. Detta görs inte på ett tydligt sätt i MKB:n varför det blir svårt att bedöma de samlade konsekvenserna då dessa i flera fall inte inkluderar nuvarande verksamhet.

Avsnitt 2.1 Avgränsning

I MKB:n inleds avsnittet på följande sätt: ”En avgränsning av innehållet i MKB:n innebär en fokusering på väsentliga frågor och miljöeffekter som ska konsekvensbedömas.” Det är viktigt att sammanställa de miljöaspekter (i MKB:n används miljöeffekter vilket dock är ett mindre bra begrepp i sammanhanget) som bedöms som relevanta och varför. Men lika viktigt som att precisera vad som tas upp är också att med motivering ange vilka aspekter som valts bort. Det vanliga är att redovisa denna analys i tabellformat som ger läsaren en tydlig överblick över de miljöaspekter som tagits med respektive exkluderats med motiveringar. MKB:n har en brist i detta avseende.

I MKB:n under rubrik 2.1 *Avgränsning* har inte aspekterna om utrednings- och influensområden diskuterats och presenterats på ett stringent sätt. Eftersom frågan om val av lokalisering är väsentlig borde utredningsområdet, via en karta, även inkludera lokaliseringsfrågan. En karta avseende detta presenteras visserligen längre fram i dokumentet men det borde göras samlat under rubriken ”*Avgränsning*”.

När det gäller den valda platsen, dvs Skälebräcke, har något utredningsområde som är större än verksamhetsområdet inte presenterats. Detta är anmärkningsvärt eftersom influensområden, som kan vara olika för olika miljöaspekter och vilket korrekt påpekas, naturligtvis ska inkluderas i utredningsområdet. Det saknas i sin helhet kartor för aktuella influensområden, endast i text ges beskrivningar som dock är svåra att omsätta geografiskt.

En allvarlig brist är att det saknas resonemang om och tydligt tillämpade tidsmässiga avgränsningar. Miljöbalken anger att bedömningen av effekter ska göras på kort, medellång och lång sikt. Anpassning kan dock behöva göras beroende på typ av projekt, men ska definieras i avgränsningen. Men här saknas uppgifter vad gäller den tidpunkt vid vilken konsekvenserna beskrivs. Den tidpunkten brukar benämnas horisontår och ska vara densamma för såväl den föreslagna åtgärden/verksamheten som för nollalternativet.

När påverkan för olika miljöaspekter beskrivs är MKB:n otydlig. Påverkan är något som ska beskriva vad som händer jämfört med idag (nuläget). Att även nollalternativet kan innebära samma påverkan är en annan sak. Både den föreslagna verksamheten och nollalternativet vid horisontåret ska jämföras med nuläget. Då skapas klarhet och läsaren kan se skillnaden mellan nollalternativets konsekvenser och den föreslagna åtgärdens konsekvenser, men också relatera till den viktigaste referensen, nuläget.

Avsnitt 2.2 Bedömningsgrunder

I föreliggande MKB används begreppen *påverkan*, *konsekvens* och *åtgärd* vilket får anses skilja sig från den gängse metodiken. I Naturvårdsverkets vägledning finns följande beskrivning av begreppen som är brukliga att använda i MKB:

Påverkan – den fysiska åtgärden i sig

Effekt – den förändring som uppkommer i omgivningen

Konsekvens – betydelsen av denna förändring

Till att börja med har således begreppet *effekt* utelämnats vilket leder till oklarheter. En påverkan, tex ett fysiskt intrång, behöver i sig inte leda till någon effekt på miljön och därmed heller ingen konsekvens i de fall det inte finns någon känslighet av visst slag i ett aktuella område. I MKB:n förekommer likväl begreppet effekt men då ofta synonymt med begreppet påverkan vilket skapar oklarhet (se exempel i tabell 1 Bedömningsgrunder, rad 2 kolumn 2).

För att tydliggöra problematiken ytterligare följer här citerad text ur Trafikverkets vägledning *Miljöbedömning och miljöbeskrivning i väg- och järnvägsprojekt* (Trafikverket 2022). Även om vägledningen är inriktad mot väg- och järnvägsprojekt är de allmänna delar som tar sin utgångspunkt i miljöbalken kap 6 fullt tillämpliga. I vägledningens begreppsförklaring anges följande om miljökonsekvens: ”En bedömning och värdering av effekternas betydelse för olika miljöintressen, t ex vad trafikbuller innebär för befolkning och människors hälsa eller för kulturmiljön. I vägledningen används miljökonsekvenser som sista steget i kedjan påverkan-effekt-konsekvens”.

I MKB:n tabell 1 *Bedömningsgrunder* förklaras bland annat innebörden av *Måttlig negativ konsekvens*. I tabellens ruta på rad 4 kolumn 3 står följande: ”Påverkan med måttlig konsekvens kan vara en tydlig/förhållandevis stor konsekvens, men i förhållande till miljönyttan med föreslagen verksamhet eller i förhållande till en åtgärd som vidtas för att mildra konsekvensen så kan konsekvensen ändå anses vara acceptabel/begriplig.” Det här innebär att MKB-författaren redan vid konsekvensbedömningen väger in verksamhetens betydelse ur ett miljöperspektiv (miljönyttan) vilket är att gå händelserna i förväg och ska absolut inte göras i en MKB. En sådan sammanvägning görs i samband med beslut om tillstånd.

I ruta på rad 5 kolumn 3 står följande: ”För de fall åtgärder kan vidtas som mildrar konsekvenserna kan dessa istället komma att bedömas som måttlig eller liten negativ konsekvens.” Om en viss åtgärd är inarbetad i aktuell verksamhet och ska genomföras måste naturligtvis åtgärden inkluderas vid bedömningen. Om däremot åtgärden är möjlig men inte beslutad ska konsekvenserna bedömas utan respektive med åtgärd.

Ovanstående leder in på ytterligare brister i MKB:n då begreppen *skyddsåtgärd* och *åtgärd* används på ett sätt som skapar oreda vid konsekvensbedömningen. I MKB:n står följande: *För att undvika eller för att minska negativa konsekvenser föreslås vid behov olika åtgärder (skyddsåtgärder).*

Frågan som då omedelbart inställer sig är om de i MKB:n föreslagna åtgärderna ingår i den planerade verksamheten eller inte. Under projektplaneringen kan det i vissa fall vara svårt att klargöra om en åtgärd kommer att kunna genomföras. Om detta är osäkert redovisas då åtgärden som ett förslag till åtgärd, till skillnad från de åtgärder som beslutas ska genomföras. Dessa förslag ingår då inte i bedömningarna utan de miljöeffekter och konsekvenser som dessa medför hanteras separat. Som MKB:n nu är avfattad går det i de flesta fall inte att urskilja vad som är inarbetade åtgärder och inte. Detta är ett allvarligt problem som gör konsekvensbedömningarna inte bara oklara utan i flera fall direkt missvisande.

I MKB:n anges att miljökonsekvensbedömningen är kvalitativ. Detta är en grov förenkling eftersom effekter bör vara mätbara och därmed kvantitativa. I flera fall hade redovisning av mätdata och riktade mätningar kunnat råda bot på detta varför det måste tolkas som en underlåtenhet att helt ange bedömningarna som kvalitativa. Det saknas en diskussion varför denna ”metod” valts.

En mer allmän synpunkt på bedömningsgrunderna som redovisas i tabell 1 är att skalan bör vara liksidig, d v s innehålla lika många steg av positiva konsekvenser som negativa konsekvenser.

Avsnitt 3.1 Lokalisering

I MKB:n anges att tänkten ”...*ligger i ett område med produktionsskog...*”. Det finns miljöer inom föreslaget verksamhetsområde som kan beskrivas som produktionsskog. Men också betydande delar som utgörs våtmarker, hållmarker och berg med djupa och trånga sprickor med fuktiga lodytor.

Beskrivningen ”produktionsskog”, som återkommer på flera ställen och även anges i NVI:n, ger en ensidig och inte korrekt bild av den aktuella miljön (fältbesök 2024-11-14).

Avsnitt 3.2 Avgränsning och omfattning

I MKB:n anges att *”Bolaget har sedan tidigare två separata tillstånd till återvinning av 280 000 ton entreprenadberg samt deponering av 140 000 ton inert avfall. Dessa verksamheter har redan prövats, men Bolaget ansöker om att dessa ska ingå i ett kommande tillstånd till bergtäktsverksamhet för att förenkla tillsyn och drift.”* Eftersom det är den verksamhet som bolaget ansöker om, som alltså ska bedrivas, ska alltså även nuvarande tillståndsgiven verksamhet också inkluderas i MKB:n. Det har inte gjorts.

I figur 2 samt i texten redovisas gränser för verksamhetsområde (röd linje) och brytområde (blå linje). Det framgår inte i MKB:n vad som kommer att ske i området mellan dessa linjer.

I texten anges att bortledning av grund- och nederbördsvatten kommer att ske (15,2 l/s). Det framgår dock inte hur långt den så kallade avsänkningstratten sträcker sig. Det är inte osannolikt att den sträcker sig utanför verksamhetsområdet. Det är en effekt som ska konsekvensbeskrivas.

Avsnitt 3.6 Vattenverksamhet

Del av vattenverksamheten beskrivs enligt följande: *”Vatten från bergtäkten och deponin kommer i huvudsak att hanteras på motsvarande sätt som idag, och renas i sedimenteringsdamm med utsläpp söderut via Trankärrsbäcken till Göta Älv. Vatten från återvinningsytan kommer ledas till separat sedimentationsdamm i norra delen av verksamhetsområdet och vidare norrut via Häljerödmossen och Långemossen till Grannebyån som mynnar i havet.”*

Här anges inget om hur eventuellt vatten från övriga delar av området hanteras. Går det till en sedimentationsdamm också? I så fall borde stå här. Det är inte tillräckligt att hänvisa till att det blir samma som idag, vilket inte heller det beskrivs på något ingående sätt.

Avsnitt 3.7 Sevesoverksamhet

I MKB:n anges att bergtäktsverksamheten kan innebära användning av mer än 10 ton sprängmedel per sprängtillfälle. Det framgår inte om det är patronerat sprängmedel eller om det hanteras i bulkform. Mängden odetonerat sprängmedel reduceras om det är patronerat, vilket i sin tur minskar utflödet av kväve via vatten. Ett klagande kring detta är väsentligt.

Avsnitt 3.10 Efterbehandling

Efterbehandlingen är endast vagt beskriven och ritningsbilagan som nämns saknas i MKB:n vilket är en klar brist. Det kan heller inte utläsas i MKB:n om efterbehandlingen inkluderats i konsekvensbedömningarna. I bolagets ansökan anges att *”För täktverksamheten finns idag en efterbehandlingsplan. Efterbehandlingsplanen kommer att uppdateras inom ramen för den ansökta verksamheten.”* Av detta måste slutsatsen dras att konsekvensbedömning av den ansökta verksamheten vid horisontåret (som ju inte anges), och inklusive efterbehandling, inte har skett vilket är anmärkningsvärt. Motsvarande gäller för nollalternativet.

Avsnitt 4 Alternativ

I avsnittet redovisas nollalternativ, alternativa lokaliseringar och huvudalternativet samt motivering av valt alternativ. I slutet av avsnittet anges: *”Sammanfattningsvis visar utredningen att ansökt verksamhet med utökning inom befintlig lokalisering är den mest lämpliga. Tåkten i Skålebräcke försörjer en lokal marknad och det finns få alternativa lokaliseringar som uppfyller nödvändiga krav och förutsättningar i området. De alternativa lokaliseringar som utretts har bedömts innebära större påverkan på framför allt närboende och omgivande naturmiljö då dessa medför ingrepp i oexploaterad miljö på opåverkad plats.”*

Detta kan inte tolkas på annat sätt än att MKB:n sammanfattar slutsatserna i Bolagets utredning om alternativa lokaliseringar när det istället skulle varit ett välgrundad bedömning som redovisas i MKB:n. Längre fram i avsnittet anges: *”Utredningarna kring grund- och ytvatten, buller samt utförd naturvärdesinventering visar på att den planerade verksamheten kan ske utan oacceptabel negativ inverkan på människors hälsa och miljö.”*

Här blir det än mer problematiskt eftersom MKB:n redan här de facto gör en svepande värdering av flera helt olika underlag som vart och ett är basala för MKB:n i sig. Här skulle istället en hänvisning gjorts till senare avsnitt där respektive miljöaspekt beskrivs och bedöms. Otydligheterna kring ovanstående är besvärande.

Avsnitt 5.1 Berggrund och jordarter

I MKB:n anges att de ytliga jordarterna består av glacial eller postglacial lera samt mindre områden med postglacial sand. Eftersom det finns flera våtmarker inom och i direkt anslutning till det föreslagna verksamhetsområdet torde det också finnas torv. Torrläggning av våtmarker och utdikning av torvjordar medför negativa miljökonsekvenser varav en är bidrag till växthuseffekten. Inget nämns om detta i MKB:n.

Avsnitt 5.3 Hydrologi och hydrogeologi

Beskrivningen av hur vattnet avrinner idag från verksamhetsområdet och hur det planeras ske för hela det planerade verksamhetsområdet är vagt och otydligt beskrivet. Det får anses vara en självklarhet att på karta ange vattendelare, vattendrag, aktuella ledningar så att läsaren på ett enkelt sätt kan följa vattnets väg via ledningar, vattendrag och vidare till havet respektive Göta älv. Dessutom bör i sådana här sammanhang även foton på relevanta vattenmiljöer presenteras. Inget av detta finns i MKB:n vilket är en stor brist.

Trankärrsbäcken är det vattendrag som uppges ta emot vatten från täktområdet och deponiytan i dagsläget. Utöver miljö kvalitetsnormer redovisas inga uppgifter om bäckens naturvärden eller dess betydelse för fisk och annan fauna. Detsamma gäller för miljöer och vattendrag som tar emot avrinningen från återvinningsytan - Häljerödmossen, Långemossen och vidare till Grannebyån som mynnar i havet

Det finns heller ingen referens till kommunens fiskevårdsplan för havsöring (Fiskevårdsplan för havsöring, Kungälv kommun 2020-04-17). Om Grannebyån kan man i planen läsa om Grannebyån: *”Grannebyån är kommunens största vattendrag. Det är också kommunens klart främsta vattendrag för öringproduktion.”* I samma rapport anges om Trankärrsbäcken: *”I Trankärrsbäcken finns det en sträcka med lämpliga lek- och uppväxtområden cirka 250 meter uppströms mynningen i Göta älv. Här observerades mycket öring. Även söder om Skålebräcke*

industriområde finns en kort sträcka som har lämpliga lek- och uppväxtområden. Här observerades emellertid ingen öring. Vid Fridhem finns det förutsättningar att genom biotopvård skapa lämpliga lek- och uppväxtområden.”

Ovanstående (kursiverat) är väsentliga upplysningar som borde tagits upp i MKB:n och utgjort del av underlaget för värdering av konsekvenser och eventuellt även underlag till förslag om åtgärder för att stärka ekologin i Trankärrsbäckens.

Avsnitt 5.5 Miljömål

Levande sjöar och vattendrag och Ingen övergödning

Då Trankärrsbäcken är huvudrecipient för vatten som avleds från täktområdet är det anmärkningsvärt att den inte specifikt ingår i bedömningen av miljömålen. Fiskevårdande åtgärder i enlighet med Fiskevårdsplan för havsöring (Kungälv kommun 2020-04-17) bör ingå i Bolagets kommande åtaganden.

I MKB:n anges: *”Sedimentationsdammen har en kvävereducerande funktion, men ett litet kvävetillskott nära nedströms verksamheten erhålls ändå. Utsläpp av kväve bedöms vara begränsat och inte orsak till någon mätbar övergödningseffekt nedströms i recipienten.”*

Hur är det belagt att kvävetillskottet är litet och i förhållande till vad? Inga mätningar nedströms recipienten redovisas. Vad grundas då bedömningen att *”inte orsak till någon mätbar övergödningseffekt nedströms i recipienten”* på? Hur ska man uppfatta *”nära nedströms verksamheten”*, vilken punkt avses?

Levande skogar

I MKB:n anges: *”Artvärdena har bedömts som små med hänvisning till frånvaro av naturvårdsarter.”*

Området har endast inventerats vid ett tillfälle, 17 augusti 2022, varför denna bedömning är osäker.

God bebyggd miljö

I MKB:n anges: *”Verksamheten levererar ett bergmaterial lämpligt för bygg- och anläggningsprojekt. Verksamheten bedöms kunna bidra till att miljömålet uppnås.”* Men vad gäller beträffande själva verksamhetsområdet? Det bör naturligtvis ingå i bedömningen.

Avsnitt 5.7 De allmänna hänsynsreglerna

I MKB:n anges: *”Bolagets uppfyllande av hänsynsreglerna redovisas i huvudinlagan till denna ansökan.”*

En bedömning av hur hänsynsreglerna uppfylls ska ingå i MKB och utgöra en självständig bedömning jämfört med vad som anges i ansökan. Vid prövningen av en verksamhet/anläggning tillämpas hänsynsreglerna. Därför ska det gå att utläsa ur MKB:n hur hänsynsreglerna har beaktats. Att hänvisa till ansökan är inte acceptabelt.

I anslutning till denna synpunkt kommenteras också att en bedömning av förenligheten med miljöbalkens hushållningsbestämmelser saknas. Bestämmelser som rör hushållning av mark- och vattenresurser återfinns i 3 och 4 kap miljöbalken. I 3:e kapitlet finns både generella bestämmelser för hushållningen med mark-och vattenområden och bestämmelser för särskilda markanvändningsintressen

Hushållningsbestämmelserna tillämpas inte fristående utan alltid tillsammans med andra regler i miljöbalken samt i annan lagstiftning. Bestämmelserna ska tillämpas vid prövningen av verksamheten.

Avsnitt 6.1.1 Förutsättningar

I MKB:n anges: *"De markområden som tas i anspråk av utökningen består av skogsmark. Skogsmarken är av trivialare karaktär och domineras av åldershomogen tallskog"*. Detta stämmer inte. Det förekommer stor åldersvariation och utöver tall även gran varav åtskilliga med hög ålder, samt löv (fältbesök 2024-11-14).

Avsnitt 6.1.4 Samlad bedömning

I MKB:n anges: *"Vid tidpunkten för efterbehandling kommer området till största del kunna nyttjas för friluftsliv och rekreation."* Är det horisontåret som anges eller någon annan tidpunkt?

Avsnitt 6.3.1 Förutsättningar

I MKB:n anges: *"Bolaget provtar utgående vatten idag och kommer även att göra det inom ramen för egenkontrollen vid förnyat tillstånd."* Varför anges då inte vattenkvaliteten i utgående vatten i denna MKB som ett nuvarande förhållande?

Avsnitt 6.3.2 Påverkan och konsekvenser

I MKB:n anges: *"Vattnet från täktverksamheten, dvs vattenavledning söderut, kan innehålla något förhöjda halter av i första hand suspenderade ämnen (partiklar/susp.) och kväve (N-tot). Kvävet kommer från små rester av odetonerat sprängämne i det uttagna berget medan det suspenderade materialet utgörs av partiklar från berg och jord. Kvävet reduceras genom upptag av växter samt omvandling till kvävgas i både diken och vattendrag"*.

Så kan det vara, men det fordrar att man har de miljöer som krävs i dessa vatten, bland annat en blandning av syrerika och syrefattiga miljöer. Detta påverkar havet, men ligger kvävet kvar i fel form kan det också bli giftigt för vattenorganismer i vattendragen, inte minst för fisk. Därför är det av intresse att veta vilka naturvärden som vattendragen har. Inga uppgifter om detta finns i MKB:n.

I MKB:n anges: *"I den befintliga verksamheten har provtagning genomförts inom ramen för Bolagets egenkontroll. Mellan åren 2016-2023 har årsmedelhalten av N-tot varit 6 mg/l."* Detta får anses som ett högt värde och borde föranleda provtagning nedströms i vattendrag för att säkerställa utspädningseffekten.

Avsnitt 6.3.4 Samlad bedömning

I MKB:n anges: *"Till havet är det drygt 150 km fågelvägen."* En mer korrekt siffra torde vara 15 km.

I MKB:n anges: *"Konsekvenserna för ytvatten bedöms bli små."* Se synpunkt på Avsnitt 5.3 *Hydrologi och hydrogeologi* ovan.

Avsnitt 6.5.4 Samlad bedömning

I MKB:n anges: *"Om verksamheten bedrivs i enighet med de rekommendationer och restriktioner som lämnas i riskanalysen bedöms det inte finnas någon risk för skada på byggnader i omgivningen."*

När ordet "om" används, och som i detta fall syftar på om skyddsåtgärder vidtas eller inte, innebär det att konsekvenserna utan dessa skyddsåtgärder respektive med skyddsåtgärderna måste beskrivas i MKB:n. Konsekvensbedömningen som gjorts saknar därmed värde.

Avsnitt 6.6.2 Påverkan och konsekvenser

I MKB:n anges: *"Transporterna från verksamheten utgör således vid ansökt utökad verksamhet endast en liten del av den totala trafikvolymen på vägarna."*

Nyligen utförda kapacitetsberäkningar för Marstrandsvägen genom centrala Kungälv visar på kommande stora problem vad gäller kapacitet och framkomlighet. Det framgår av "Trafikutredning DP för del av Gärdet 1:1 - Handel vid E6" (Norconsult 2024):

"Med trafikmängder så som prognosen för 2050 visar kommer trafiksystemet längs Marstrandsvägen att bli överbelastat. Detta beror främst på den generella trafikökningen och endast marginellt på detaljplanen norr om Marstrandsvägen. Denna analys visar att trafiken år 2050 skulle behöva minskas med 6 %, jämfört med prognosen, för att få en acceptabel trafiksituation i de tre korsningarna. Med tanke på de osäkerheter [] är det vettigt att sikta på en minskning av motortrafiken med 6-10 %."

Förvisso är prognosåret 2050 långt fram men då behovet av trafikminskning bedöms till 6-10 % är det uppenbart att problem kommer att uppstå långt tidigare än prognosåret. Den ökade trafik som utökning av tåkten medför, trots att den anges som marginell, kommer rimligen att utgöra en del av det problem som beskrivs. Detta är ett exempel på hur en kumulativ effekt med stor betydelse helt kringgås. Eftersom alla aktörer (företag, organisationer, lokaltrafik och enskilda) med sina delar kan anses bidra med marginella ökningarna kan den samlade effekten inte beskrivas om kumulativa effekter inte inkluderas i sammanhanget.

Avsnitt 6.8.1 Förutsättningar

I MKB:n anges: *"Inventeringen utfördes under sommaren 2022..."*. Här ska datum anges. "Sommaren" är en oklar tidsangivelse i detta sammanhang. Läsaren ska kunna förstå vad som inventeraren kunde se och inte se.

I MKB:n anges: *"Av naturvärdesobjekten bedömdes ett område inneha högt naturvärde (klass 2), fyra områden måttligt naturvärde (klass 3) och tre områden visst naturvärde (klass 4)." Påtagligt naturvärde (klass 3) ska det vara och inte måttligt.*

Avsnitt Figur 10

I MKB:n anges i figurtexten: *"Identifierade naturvårdsarter i anslutning till täktområdet. Figur från naturvärdesinventeringen"*. Blåmossa (om kuddarna inte är mycket höga), skogsödlor och revlumner, som redovisas i figuren, har inget signalvärde i vår del av Sverige. De två sistnämnda arterna är visserligen fridlysta, men signalerar inte något förhöjt naturvärde.

Avsnitt Naturvärdesobjekt

I MKB:n anges, under rubriken *"Objekt 3, 4, 5 och 8 har bedömts inneha måttliga naturvärden"*. Måttliga är fel, ska vara påtagliga.

Avsnitt 6.11.2 Påverkan och konsekvenser

I MKB:n anges: *"Avverkning av skogen kommer att ske även vid nollalternativet, att ansökt täktverksamhet inte kommer till stånd, då skogsbruk i stället kommer att bedrivas på platsen."*

Detta handlar om landskapsbild och det är ett märkligt resonemang. Låt oss anta skogen avverkas vilket är ett rimligt och konservativt antagande. I samband med skogsbruk sker återväxt och/eller plantering. Alltså är det rimligt att anta att skog kommer att finnas vid olika tidpunkter vid nollalternativet. Vid utvidgat täkt- och verksamhetsområde blir det ju omöjligt.

Avsnitt 6.11.4 Samlad bedömning

I MKB:n anges: *"Den ansökta verksamheten bedöms medföra en viss påverkan på landskapsbilden inom området för ansökt bergtäkt och dess direkta närhet."*

"Viss påverkan" är en anmärkningsvärd bedömning. Bergtäkt jämfört med naturmark måste anses vara en högst påtaglig förändring, en mycket stor negativ konsekvens. Vidare framgår det inte i MKB huruvida området mellan gräns för bergtäkt och gräns för verksamhetsområde beläggs med några restriktioner för att i någon utsträckning bevara naturmiljön. Av det skälet måste antas att skogen även inom det området kommer att avverkas.

Avsnitt 7.2 Påverkan på riksintressen och skyddade områden

I MKB:n anges: *"Verksamheten tar mark i anspråk vilket resulterar i att allmänheten inte kan vistas fritt inom verksamhetsområdet under tiden verksamhet bedrivs. Bolaget bedömer inte att ansökt verksamhet motverkar syftet med någon av ovanstående riksintressen och att riksintressena, utifrån dess avstånd till täktområdet, inte påverkas av ansökt verksamhet."*

"Bolaget bedömer" står det i MKB:n. Hur utredarna bakom MKB:n bedömer saken framgår inte. Detta är inte god sed vid miljöbedömning.

Avsnitt 7.4 Sammanfattning

I MKB:n anges: *"Under förutsättning att tillräckliga skyddsåtgärder vidtas, bedöms påverkan på naturmiljö samt människors hälsa och säkerhet som liten till följd av den ansökta verksamheten."*

"Under förutsättning att tillräckliga skyddsåtgärder vidtas...". Läsaren måste självfallet ställa sig

frågan om vilka miljökonsekvenserna (inte påverkan) blir om inte tillräckliga skyddsåtgärder vidtas. Den frågan besvaras inte.

Denna oklarhet vad gäller om skyddsåtgärder inkluderas i bedömningarna eller inte gör att konsekvensbedömningen saknar värde. Detta är tyvärr en genomgående observation i denna MKB och inte acceptabelt.

Omdöme

MKB:n har granskats med utgångspunkt från bestämmelserna i miljöbalken och tillämpliga delar i 6 kap miljöbalken.

Naturskyddsföreningens uppfattning är att MKB:n uppvisar så betydande kvalitetsbrister att den inte uppfyller kraven i 6 kap miljöbalken och därför inte ska godkännas.

Naturskyddsföreningen i Kungälv